

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

29 Ιουλίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 146

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4712

Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας, αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, πρόστιμα για τη διακίνηση και εμπορία απομμητικών/παραπονημένων προϊόντων, ρύθμιση θεμάτων για τη βιομηχανία, τις ιδιωτικές επενδύσεις, τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την έρευνα, την καινοτομία και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και λοιπές διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

- Άρθρο 1 Αντικείμενο – Πεδίο Εφαρμογής
Άρθρο 2 Ορισμοί
Άρθρο 3 Σύσταση Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (Δι.Μ.Ε.Α.)
Άρθρο 4 Αποστολή και επιχειρησιακοί στόχοι της Δι.Μ.Ε.Α.
Άρθρο 5 Συνεργασίες της Δι.Μ.Ε.Α.
Άρθρο 6 Διοικητής της Δι.Μ.Ε.Α.
Άρθρο 7 Οργάνωση της Δι.Μ.Ε.Α.
Άρθρο 8 Διεύθυνση Συντονισμού και Διοικητικής Υποστήριξης
Άρθρο 9 Διεύθυνση Διυπηρεσιακής Συνεργασίας για τον Έλεγχο της Αγοράς και την Αντιμετώπιση του Παράνομου Εμπορίου
Άρθρο 10 Διεύθυνση Διαχείρισης Δεδομένων, Στατιστικής Επεξεργασίας και Εποπτείας Ηλεκτρονικού Εμπορίου
Άρθρο 11 Προϊστάμενοι μονάδων

- Άρθρο 12 Στελέχωση της Δι.Μ.Ε.Α.
Άρθρο 13 Ελεγκτές της Δι.Μ.Ε.Α.
Άρθρο 14 Εκπαίδευση – Επιμόρφωση
Άρθρο 15 Λειτουργία Δι.Μ.Ε.Α.- Οικονομική διαχείριση
Άρθρο 16 Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 4177/2013 - Επέκταση πεδίου εφαρμογής ελέγχων νόμιμων παραστατικών για την προστασία των εμπορικών σημάτων
Άρθρο 17 Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4177/2013 – Υπηρεσίες αρμόδιες για τον έλεγχο της αγοράς και την εφαρμογή των κανόνων ΔΙΕΠΠΥ
Άρθρο 18 Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 3377/2005 – Διοικητικές κυρώσεις για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης απομμητικών/παραπονημένων προϊόντων
Άρθρο 19 Πειθαρχικά παραπτώματα
Άρθρο 20 Εξουσιοδοτική διάταξη
Άρθρο 21 Τελικές και μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 22 Καταργούμενες διατάξεις
- #### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
- Άρθρο 23 Συμμετοχή σε συλλογικά όργανα νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου με ηλεκτρονικά μέσα
Άρθρο 24 Σύσταση ΙΚΕ μέσω Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας μιας Στάσης (e-ΥΜΣ)
Άρθρο 25 Υπαίθριο εμπόριο
Άρθρο 26 Αποζημιώσεις μελών Εθνικών Μητρώων Πιστοποιημένων Ελεγκτών και Αξιολογητών (ΕΜΠΕ και ΕΜΠΑ)
Άρθρο 27 Διατάξεις για Επιμελητήρια
Άρθρο 28 Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β'		Άρθρο 41	Ένταξη αθλητικών εγκαταστάσεων στα καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΜΠΟΔΙΩΝ	Άρθρο 42	Τροποποίηση του άρθρου 14B του ν. 3908/2011– Τροποποίηση ενισχυόμενου κόστους της κατηγορίας δαπάνης «Μηχανήματα – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός»
Άρθρο 29	Μονάδες παραγωγής ισοτόπων- ραδιοφαρμάκων	Άρθρο 43	Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4608/2019 (Α' 66) - Κίνητρα Στρατηγικών Επενδύσεων - Στρατηγικές Επενδύσεις επί δημοσίων ακινήτων
Άρθρο 30	Αρμοδιότητα ΤΕΕ για πιστοποίηση προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 4 του από 27.11/14.12.1926 προεδρικού διατάγματος	Άρθρο 44	Ρύθμιση θεμάτων επιστροφής των εγγυητικών επιστολών που υποβάλλονται από ναυτιλιακές επιχειρήσεις υπαγόμενες στις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (Α' 77), μετά την ανάκληση της απόφασης υπαγωγής
Άρθρο 31	Παράταση προθεσμίας για τη γνωστοποίηση ή την έγκριση εγκατάστασης ή λειτουργίας των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής	Άρθρο 45	Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 32	Ρύθμιση θεμάτων οικονομικής διαχείρισης του ΕΣΥΠ/ΕΛΟΤ και του ΕΣΥΔ – Καθιέρωση σημάτων πιστοποίησης	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
Άρθρο 33	Παράταση προθεσμίας τεχνικής ανασυγκρότησης των ναυπηγοεπισκευαστικών δραστηριοτήτων - Παράταση προθεσμιών του ν. 3982/2011 και του 4302/2014 λόγω COVID-19 και προθεσμιών εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων	Άρθρο 46	Τροποποίηση του άρθρου 22 Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ) σχετικά με την προσαύξηση σε 100% της έκπτωσης δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας
Άρθρο 34	Υποχρεώσεις αδειούχων υδραυλικών – Ρυθμίσεις για τη θεώρηση αδειών τεχνικών επαγγελματιών	Άρθρο 47	Σύσταση Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων
Άρθρο 35	Σύσταση Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων και λοιπές ρυθμίσεις για τους ανελκυστήρες	Άρθρο 48	Τροποποίηση του άρθρου 17 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ) σχετικά με τη χορήγηση φορολογικών στοιχείων στην Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς
Άρθρο 36	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για τη Βιομηχανία	Άρθρο 49	Φορολογικά κίνητρα σε επενδυτικούς αγγέλους
Άρθρο 37	Σύστημα τεχνικής υποστήριξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Αδειοδοτήσεων και Ελέγχων	Άρθρο 50	Δικαίωμα αμοιβής αξιολογητών – Τροποποίηση του άρθρου 135 του ν. 4472/2017
Άρθρο 38	Καταργούμενες διατάξεις	Άρθρο 51	Συνεδρίαση επιτροπών μέσω τηλεδιάσκεψης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	Άρθρο 52	Καθορισμός του ΕΛΙΑΜΕΠ ως δικαιούχου χρηματοδότησης από το ΕΛΙΔΕΚ – Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 4429/2016
Άρθρο 39	Ρυθμίσεις περί εταιριών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα σύμφωνα με τον α.ν. 89/1967 - Τροποποίηση του α.ν. 89/1967 σχετικά με τις παρεχόμενες ενισχύσεις	Άρθρο 53	Απαλλαγή από φόρο, κράτηση ή ασφαλιστική εισφορά των υποτροφιών του ΕΛΙΔΕΚ
Άρθρο 40	Παράταση προθεσμιών ολοκλήρωσης των υπαχθέντων στους αναπτυξιακούς νόμους 3299/2004 και 3908/2011 επενδυτικών σχεδίων – Τροποποίηση του ν. 4399/2016	Άρθρο 54	Ρυθμίσεις για τη βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών
		Άρθρο 55	Μεταβατικές διατάξεις
		Άρθρο 56	Καταργούμενες διατάξεις

α) για τις προθεσμίες που έχουν τεθεί για την τεχνική ανασυγκρότηση ή τη μεταφορά σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 3982/2011, καθώς και για τις πάσης φύσεως προθεσμίες που έχουν τεθεί για την εν γένει λειτουργία των μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο Β' Μέρος του ως άνω νόμου,

β) για τις πάσης φύσεως προθεσμίες που έχουν τεθεί για την τεχνική ανασυγκρότηση ή τη μεταφορά των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής και για την εν γένει λειτουργία αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4302/2014, καθώς και

γ) για τις πάσης φύσεως προθεσμίες που έχουν τεθεί για την ανάπτυξη, οργάνωση και λειτουργία των Οργανωμένων Υποδοχέων Επιχειρηματικών και Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011.

Προϋπόθεση για την εφαρμογή της παράτασης είναι οι ως άνω προθεσμίες να μην είχαν παρέλθει κατά την 25η.2.2020 ή να έχουν εκκινήσει το αργότερο μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται και η παρ. 1 του άρθρου 63 διαμορφώνεται ως εξής:

«1.α) Υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ΒΕΠΕ που θεσμοθετήθηκαν με τις διατάξεις του ν. 2545/1997 ή εντάχθηκαν σε αυτόν δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 19 αυτού, οφείλουν να ολοκληρώσουν τις υποδομές τους και τα υπόλοιπα έργα σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2545/1997. Στην περίπτωση αυτή παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση από τον φορέα ίδρυσης της ΒΕΠΕ και πληρούνται οι όροι του παρόντος.

β) Για τις ΒΕΠΕ που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των επενδυτικών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύουν και των οποίων δεν έχει ανακληθεί η απόφαση έγκρισης με τη σχετική διαπιστωτική απόφαση, οι προθεσμίες της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2545/1997 προσμετρώνται από την έναρξή τους στο άρθρο 51. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον εκτιμάται ότι το έργο μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα σε πρόσθετη περίοδο δύο (2) ετών, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 51, μπορεί να χορηγείται ανάλογη παράταση.

γ) Οι κοινές υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί βάσει της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2545/1997 (Α' 254), για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί η διαπιστωτική απόφαση ανάκλησης του έβδομου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 5 του αυτού νόμου εξακολουθούν να ισχύουν για διάρκεια έξι (6) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον εκτιμάται ότι το έργο μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα σε πρόσθετη χρονική διάρκεια έξι (6) ετών, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 51 του παρόντος, μπορεί να χορηγείται ανάλογη παράταση.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9β του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται και η παρ. 9β του άρθρου 20 διαμορφώνεται ως εξής:

9β. Δραστηριότητες για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στον ν. 4608/2019 ή έγκρισης εγκατάστασης ή γνωστοποίησης ή αίτηση έγκρισης ή τροποποίησης περιβαλλοντικών όρων έως την δημοσίευση του παρόντος ή που ασκούνται νόμιμα κατά τον χρόνο έκδοσης της υπουργικής απόφασης της προηγούμενης παραγράφου και που, κατόπιν και εξαιτίας της, κατά τα ανωτέρω, περιβαλλοντικής κατάταξής τους, δεν είναι συμβατές με τις χρήσεις γης του ακινήτου στο οποίο είναι εγκατεστημένες, εξακολουθούν να θεωρούνται νόμιμες για τριάντα (30) έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα, οι δραστηριότητες του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπεται να τροποποιούνται ή να εκσυγχρονίζονται ή να επεκτείνονται εντός του γηπέδου ή άπαξ σε όμορο, εφόσον η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέκταση δεν υπερβαίνει το 50% του υφιστάμενου γηπέδου και πριν από τη μετάπτωση επιτρέπεται σε αυτό η συγκεκριμένη δραστηριότητα, εφόσον η τροποποίηση ή ο εκσυγχρονισμός τους ή η επέκτασή τους κατά τα ανωτέρω δεν οδηγούν σε υπαγωγή τους σε υψηλότερη κατηγορία της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011.

5. Η περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Σε νομίμως υφιστάμενες χρήσεις κτιρίων ή εγκαταστάσεων οι οποίες διατηρούνται, καθώς και σε χρήσεις οι οποίες λειτουργούν με οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 2831/2000, επιτρέπονται έως τις 31.12.2021 ο εκσυγχρονισμός και η κτιριακή τους επέκταση, με τους όρους δόμησης που ισχύουν κατά τον χρόνο έγκρισης της παρέκκλισης, μετά από έγκριση του αρμόδιου για τη λειτουργικότητα φορέα, καθώς και εργασίες συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης και διαρρυθμίσεων των κτιρίων, που αποσκοπούν στη βελτίωση των συνεπειών στο περιβάλλον, τη λειτουργική τους αναβάθμιση, την ασφάλεια και την υγιεινή των διαβιούντων και εργαζομένων σε αυτά. Η επέκταση σε όμορο ακίνητο του ίδιου ιδιοκτήτη, επιτρέπεται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το όμορο ακίνητο αποκτήθηκε μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος και για έκταση που δεν υπερβαίνει το 50% του ακινήτου στο οποίο αδειοδοτήθηκε η χρήση ή εγκατάσταση.»

Άρθρο 34

Υποχρεώσεις αδειούχων υδραυλικών –

(Ρυθμίσεις για τη θέωρηση αδειών τεχνικών επαγγελματιών)

1. Η παρ. 4 του άρθρου 7 του π.δ. 112/2012 (Α' 197) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Μετά από την ολοκλήρωση των εργασιών επί της εγκατάστασης διενεργείται έλεγχος στεγανότητας και καλής λειτουργίας και συντάσσεται, εντός ενός (1) μηνός, από τον αδειούχο αρχιτεχνίτη ή εργοδηγό ή από πρόσωπο που έχει το δικαίωμα αυτό, υπεύθυνη δήλωση καλής εκτέλεσης, η οποία παραδίδεται στον μελετητή της εγκατάστασης, εάν υπάρχει, και στον ιδιοκτήτη της εγκατάστασης. Το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης καλής εκτέλεσης ορίζεται στο Παράρτημα Β. Η κατάθεση της υπεύθυνης δήλωσης καλής εκτέλεσης στις αρμόδιες

(γ) Τα απαιτούμενα πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις προ-
 ύπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος, ή
 πιστοποιητικό παρακολούθησης ειδικών προγραμμάτων
 επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα
 στο άρθρο 4 του ν. 3982/2011.

Ο τεχνίτης μηχανικός εγκαταστάσεων αποκτά την
 άδεια του αρχιτεχνίτη μηχανικού εγκαταστάσεων για
 τη συγκεκριμένη ειδικότητα μετά από επιτυχή εξέταση,
 κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 5 και 7 του ν. 3982/2011.»

7. Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 8 του π.δ. 1/2013 (Α' 3),
 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Η ενημέρωση, με ευθύνη του ενδιαφερομένου, του
 προβλεπόμενου στο άρθρο 9 του ν. 3982/2011 Ενιαίου
 Μητρώου Προσώπων γίνεται χωρίς χρηματική επιβάρ-
 ρυνση και συνίσταται: (α) στην παροχή στοιχείων που θα
 τεκμηριώνουν υπηρεσία τουλάχιστον δύο (2) ετών, εντός
 της οκταετίας ή (β) στην υποβολή Υπεύθυνων Δηλώσεων
 Καλής Εκτέλεσης, που θα τεκμηριώνουν μέσω ετήσιο
 κύκλο εργασιών, εντός της οκταετίας, τουλάχιστον ίσο με
 το 40% του Μ.Ε.Α.Δ.Ε., όπως αυτό υπολογίζεται από την
 Ελληνική Στατιστική Αρχή ή (γ) στην υποβολή Υπεύθυ-
 νων Δηλώσεων Καλής Εκτέλεσης και στοιχείων υπηρεσί-
 ας, που θα τεκμηριώνουν αντιστοίχως τις προϋποθέσεις
 των περ. (α) και (β). Η διαδικασία και οι λεπτομέρειες της
 ηλεκτρονικής υποβολής των στοιχείων ή της υπεύθυνης
 δήλωσης καλής εκτέλεσης καθορίζονται με την υπουργι-
 κή απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ.
 4 του άρθρου 9 του ν. 3982/2011. Μέχρι τη συγκρότηση
 του ηλεκτρονικού Μητρώου, τα ως άνω στοιχεία υπο-
 βάλλονται σε έντυπη μορφή. Η Υπηρεσία ελέγχει τα ως
 άνω υποβαλλόμενα στοιχεία και εάν ο ενδιαφερόμενος
 έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, τον ενημερώνει
 σχετικά. Εάν ο ενδιαφερόμενος δεν έχει εκπληρώσει τις
 ως άνω υποχρεώσεις του, εφαρμόζονται οι παρ. 4 και 5.
 Η υπηρεσία ελέγχει επίσης αυτεπάγγελτα ή ύστερα από
 καταγγελία, με βάση αντικειμενική και διαφανή διαδικα-
 σία, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 13, το αληθές
 των στοιχείων που καταχωρούνται. Ο πάροχος οφείλει
 να παρέχει στην υπηρεσία τα αντίγραφα των δηλώσε-
 ων καλής εκτέλεσης που καταχωρίστηκαν ή/και κάθε
 άλλο έγγραφο που είναι απαραίτητο για την τεκμηρίω-
 ση της ακρίβειας των στοιχείων που καταχώρησε. Στην
 περίπτωση καταχώρισης ψευδών ή ανακριβών στοιχεί-
 ων ή μη προσκόμισης στην αρμόδια υπηρεσία αυτών
 επιβάλλονται στον πάροχο κυρώσεις σύμφωνα με την
 υπουργική απόφαση του άρθρου 12 του ν. 3982/2011.

4. Εάν ο ενδιαφερόμενος δεν επιλέξει την ενημέρω-
 ση του προβλεπόμενου στο άρθρο 9 του ν. 3982/2011
 Ενιαίου Μητρώου Προσώπων, κατά τα οριζόμενα στην
 παρ. 3, υποβάλλει αίτηση για τη θεώρηση της άδειας και
 καταβάλλει το παράβολο που καθορίζεται δυνάμει των
 παρ. 13 και 15 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011. Ο ενδιαφε-
 ρόμενος μαζί με την αίτηση του οφείλει: (α) να παράσχει
 στοιχεία που θα τεκμηριώνουν υπηρεσία τουλάχιστον
 δύο (2) ετών, εντός της οκταετίας ή (β) να υποβάλει
 υπεύθυνες δηλώσεις καλής εκτέλεσης, που θα τεκμηρι-
 ώνουν μέσω ετήσιο κύκλο εργασιών, εντός της οκταετίας,
 τουλάχιστον ίσο με το 40% του Μ.Ε.Α.Δ.Ε., όπως αυτό
 υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή ή (γ)

να υποβάλει Υπεύθυνες Δηλώσεις Καλής Εκτέλεσης και
 στοιχεία υπηρεσίας, που θα τεκμηριώνουν αντιστοίχως
 τις προϋποθέσεις των περ. α) και β). Η τεκμηρίωση της
 υπηρεσίας ή του κύκλου εργασιών γίνονται σύμφωνα με
 το άρθρο 6, δηλαδή με την υποβολή της βεβαίωσης προ-
 ύπηρεσίας για τον μισθωτό ή της υπεύθυνης δήλωσης
 για τον ελεύθερο επαγγελματία, χωρίς να απαιτούνται
 τα στοιχεία που αφορούν τον εποπτεύοντα.»

8. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 13 του π.δ. 108/2013
 (Α' 141), αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Οι επαγγελματίες πλην των εργαζομένων των παρ.
 1 και 2 του άρθρου 15 και του άρθρου 17, καθώς και των
 παρ. 1 και 3 Β του άρθρου 5, 1 του άρθρου 7, 1 και 2 Β
 του άρθρου 9, 1 Α, Β και Δ του άρθρου 10 και 1.2.1 του
 άρθρου 17 για να αποδείξουν ότι ασκούν για το ελάχι-
 στο απαιτούμενο όριο την αντίστοιχη επαγγελματική
 δραστηριότητα υποχρεούνται κάθε οκτώ (8) χρόνια, κατ'
 επιλογή τους, είτε να ενημερώνουν το προβλεπόμενο
 στο άρθρο 9 του ν. 3982/2011 Ενιαίο Μητρώο Προσώ-
 πων είτε να προβαίνουν στις οριζόμενες στην παρ. 3
 ενέργειες. Ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει εγγράφως την
 αρμόδια υπηρεσία για τον τρόπο που επιλέγει. Ειδικό-
 τερα, η απλή ενημέρωση, με ευθύνη του ενδιαφερομέ-
 νου, του προβλεπόμενου στο άρθρο 9 του ν. 3982/2011
 Ενιαίου Μητρώου Προσώπων συνίσταται στα εξής:
α) στην παροχή στοιχείων που τεκμηριώνουν υπηρεσία
τουλάχιστον δύο (2) ετών, εντός της οκταετίας ή (β) στην
υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων καλής εκτέλεσης, που
τεκμηριώνουν μέσω ετήσιο κύκλο εργασιών, εντός της
οκταετίας, τουλάχιστον ίσο με το 40% του μέσου ετήσιου
διαθέσιμου εισοδήματος (Μ.Ε.Α.Δ.Ε.), όπως αυτό υπο-
λογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ή (γ) στην
υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων καλής εκτέλεσης και
στοιχείων υπηρεσίας, που τεκμηριώνουν, αντιστοίχως,
τις προϋποθέσεις των περ. α) και β). Η διαδικασία και οι
λεπτομέρειες της ηλεκτρονικής υποβολής των στοιχείων
ή της υπεύθυνης δήλωσης καλής εκτέλεσης καθορίζο-
νται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξου-
σιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 3982/2011.
 Μέχρι τη συγκρότηση του ηλεκτρονικού Μητρώου, τα
 ως άνω στοιχεία υποβάλλονται σε έντυπη μορφή.

3. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν επιλέξει την ενημέρωση
μέσω του Ενιαίου Μητρώου Προσώπων σύμφωνα με
την παρ. 2, υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια
υπηρεσία: (α) στοιχεία που τεκμηριώνουν υπηρεσία του-
λάχιστον δύο ετών, εντός της οκταετίας ή (β) υπεύθυνες
δηλώσεις καλής εκτέλεσης, που τεκμηριώνουν μέσω ετή-
σιο κύκλο εργασιών, εντός της οκταετίας, τουλάχιστον
ίσο με το 40% του μέσου ετήσιου ατομικού διαθέσιμου
εισοδήματος (Μ.Ε.Α.Δ.Ε.), όπως αυτό υπολογίζεται από
την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ή (γ) υπεύθυνες δηλώσεις
καλής εκτέλεσης και στοιχεία υπηρεσίας, που τεκμηριώ-
νουν, αντιστοίχως, τις προϋποθέσεις των περ. α) και β).
 Η τεκμηρίωση της υπηρεσίας ή του κύκλου εργασιών
 για τον μισθωτό και τον ελεύθερο επαγγελματία γίνο-
 νται σύμφωνα με το άρθρο 11, δηλαδή με την υποβολή
 υπεύθυνης δήλωσης με συνημμένο πίνακα προϋπηρε-
 σίας, χωρίς να απαιτούνται τα στοιχεία που αφορούν
 τον εποπτεύοντα.»